

Jak postupovat při uplatnění soupisu pozůstalosti

1. Dozví-li se dědic v průběhu dědického řízení, že jsou součástí pozůstalosti i dluhy, požádá notáře o soupis pozůstalosti (a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy byl o tomto právu notářem vyrozuměn).
2. Potvrdí-li se, že jsou v pozůstalosti dluhy, je vhodné, aby dědic požádal notáře o tzv. konvokaci (=notář vyzve věřitele k přihlášení jejich pohledávek do dědického řízení).
3. Je-li výhrada soupisu uplatněna – dluhy se hradí do výše hodnoty nabytého dědictví. Není-li výhrada soupisu uplatněna, dluhy se hradí v plné výši.

Předlužené dědictví – v případě, že je dědictví předluženo, může notář provést likvidaci pozůstalosti a dědické řízení zastaví sám, případně na návrh osoby, které svědčí dědické právo (v takovém případě dědické řízení vůbec neproběhne).

Další specifické situace v dědickém řízení

Nově objevený majetek

Objeví-li se po ukončení dědického řízení nový majetek spadající do pozůstalosti, který ale v dědickém řízení nebyl projednán, má možnost některý z dědiců požádat notáře, aby dědické řízení otevřel a tento majetek dodatečně v řízení projednal.

Opomenutý dědic

Objeví-li se dědic, který byl v dědickém řízení opomenut, má možnost domáhat se proti nepravému dědici, popř. ostatním dědicům, aby mu dědictví vydali. Toto právo je třeba uplatnit nejpozději ve lhůtě 3 let od pravomocného skončení dědického řízení, a to žalobou u soudu.

Přijmutí x odmítnutí dědictví nezletilých

Nezletilý dědic, který nenabyl plné svéprávnosti, musí být v dědickém řízení zastoupen (zpravidla rodiči jakožto zákonnými zástupci).

K přijmutí či odmítnutí dědictví za nezletilého potřebuje zástupce nezletilého souhlas soudu (to neplatí, pokud se jedná o dědictví zanedbatelné hodnoty).

Poplatky za projednání pozůstalosti

- » notáři náleží odměna a náhrady hotových výdajů dle vyhlášky č. 196/2001 Sb., celková výše odměny závisí na velikosti pozůstalosti
- » dalšími náklady dědického řízení mohou být např. znalečné za znalecký posudek apod.
- » dědici odměnu notáři a další náklady spojené s dědickým řízením hradí podle výše nabytých dědických podílů nebo dle dohody

OBČANSKÁ PORADNA TŘEBÍČ

Komenského nám. 370/12, 674 01 Třebíč

telefon: **+420 568 845 348**

mobil: **+420 724 304 718**

e-mail: poradna.tr@optrebic.cz

Pondělí: 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Úterý: 8:00 - 12:00 13:00 - 16:00

Středa: 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Čtvrtek: 8:00 - 12:00 13:00 - 16:00

OBČANSKÁ PORADNA MORAVSKÉ BUDĚJOVICE

nám. Míru 26, 676 02 Moravské Budějovice

mobil: **+420 777 720 165**

e-mail: poradna.mb@optrebic.cz

Pondělí: 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Středa: 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

OBČANSKÁ PORADNA VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Pod Hradbami 2005/7, 594 01 Velké Meziříčí

mobil: **+420 606 021 577**

e-mail: poradna.tr@optrebic.cz

Pondělí: 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

OBČANSKÁ PORADNA NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU

Masarykovo nám. 100, Stará radnice - vnitroblok,

675 71 Náměšť nad Oslavou

mobil: **+420 606 021 577**

e-mail: poradna.tr@optrebic.cz

Čtvrtek: 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Tento projekt by finančně podpořen
městem Třebíč a Krajem Vysočina

DĚDICKÉ PRÁVO

**Na problémy
nejste sami!**

Obrat'te se na nás.

www.optrebic.cz
www.facebook.com/optrebic

Dědické právo upravuje přechod majetkových poměrů zemřelého člověka na jiné osoby. Umožňuje zůstaviteli svobodněji rozhodovat, komu a jak odkázat svůj majetek.

Dědické právo upravují ustanovení § 1475 - 1720 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Základní pojmy

zůstavitel

» člověk, jehož majetek má jít po jeho smrti do pozůstalosti

pozůstalost

» veškeré jmění zůstavitele k okamžiku jeho smrti

(např. movité, nemovité věci, dluhy...)

» širší pojem než dědictví

odkazovník

» odkazovník je osoba, která na základě odkazu zůstavitele získá do svého vlastnictví konkrétní věc. Tato osoba není dědicem.

odúmrť

» nedědí-li žádný dědic ani ze zákona, připadá dědictví státu

dědictví

» ta část pozůstalosti, která skutečně přejde na zůstavitelovy dědice, kdy každý dědic získá svůj vlastní dědický podíl

nepominutelný dědic (ND)

» zletilí a nezletilí potomci zůstavitele – nedědí-li, pak jsou jimi jejich potomci, případně potomci těchto potomků (ND není manžel ani rodiče či prarodiče)

> potomkům zůstavitele se musí dostat alespoň určitá část pozůstalosti = povinný díl

> nezletilý ND – $\frac{3}{4}$ jeho zákonného dědického podílu

> zletilý ND – $\frac{1}{4}$ jeho zákonného dědického podílu

> povinný díl je zpravidla vyplácen v penězích, ve výjimečných případech může být jeho výplata určena notářem ve splátkách

Možnosti dědění

dědění ze závěti

» má přednost před děděním ze zákona

» závěť může sepsat každá svéprávná osoba, která je starší 15ti let

» závěť lze kdykoliv odvolat, zničit nebo sepsat novou (v takovém případě platí poslední sepsaná), je vhodné ji datovat

» v závěti si může zůstavitel klást podmínky, doložení času a příkazy

» pokud dědic podmínku nesplní, zpravidla ztrácí právo na dědictví

» závěť vyžaduje písemnou formu (leďaže byla pořízena s úlevami ústním prohlášením před dalšími osobami, např. v případě živelných pohrom, epidemie)

Závěť lze zřídít těmito způsoby:

» závěť sepsaná vlastní rukou zůstavitele

» závěť sepsaná jinak než vlastní rukou zůstavitele vyžaduje přítomnost alespoň dvou svědků

» závěť ve formě notářského zápisu, tato forma se vyžaduje u sepsání závěti nezletilých osob starších 15 let

» závěť s úlevami (ústní projev vůle v mimořádných situacích)

Závěť a jiné listiny pro případ smrti je možno nechat za poplatek zaevidovat do Evidence právních jednání pro případ smrti, kterou vede Notářská komora ČR.

dědění ze zákona

Uplatňuje se tam, kde zůstavitel nezanechal závěť ani nebyla uzavřena dědická smlouva.

» zákonná posloupnost dle 6 dědických tříd

» zákonnou posloupnost dědiců upravuje občanský zákoník

dědická smlouva

Je to dohoda mezi zůstavitelem a dědicem.

» musí být uzavřena ve formě veřejné listiny za života zůstavitele

» nelze ji jednostranně zrušit, což dává předpokládaným dědicům vyšší jistotu, že se skutečně jednou stanou vlastníky

» dědickou smlouvou nelze vyřešit celou pozůstalost – $\frac{1}{4}$ musí zůstat volná

» pokud zůstavitel chce zanechat i tuto $\frac{1}{4}$ osobě z dědické smlouvy, může tak učinit závětí

» dědická smlouva zůstaviteli nebrání, aby se svým majetkem nakládal za svého života podle libosti

» dědická smlouva mezi manželi a snoubenci je zvláštní typ dědické smlouvy, ve které se manželé za určitých podmínek vzájemně povolají za výhradní dědice nebo odkazovníky

Odkaz

» odkaz zůstavitel zřídí tak, že v pořízení pro případ smrti nařídí určité osobě, aby odkazovníku vydala předmět odkazu

» úkon, kterým zůstavitel za života odkazuje konkrétní věc osobě, která není dědicem

» odkaz je odvolatelný

» odkazovník není účastníkem dědického řízení – neodpovídá za případné dluhy zůstavitele

Vyloučení dědice z dědického práva

Zřeknutí se dědického práva

» smlouvou se zůstavitelem se může potenciální dědic zříci svého práva na dědictví před smrtí zůstavitele

» smlouva vyžaduje formu veřejné listiny

» vztahuje se i na potomky dědice, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak

Odmítnutí dědictví

» po smrti zůstavitele

» nejčastěji v případech, kdy je dědictví silně zatíženo dluhy

» písemně nebo ústně do protokolu u pověřeného notáře

» do 1 měsíce ode dne, kdy notář dědice vyrozumí o jeho právu odmítnout dědictví a o následcích odmítnutí

» odmítnutím dědictví se odmítají nejen práva, ale i povinnosti

» jednou učiněné odmítnutí dědictví nelze odvolat

» odmítne-li dědic dědictví, nebude mít povinnost hradit zůstavitelovy dluhy

Vzdání se dědictví

» po smrti zůstavitele

» dědic, který dědictví neodmítl, se jej může před notářem v řízení o dědictví vzdát ve prospěch druhého dědice

» podmínkou celého vzdání se práva na dědictví je, aby druhý dědic (dědicové) s nabytím dědického podílu souhlasil/i

Vydědění

» lze vydědit pouze nepominutelné dědice (tj. své děti, a pokud ty nedědí, pak jejich potomky)

» tzv. prohlášení o vydědění – lze učinit, změnit nebo zrušit jako závěť

» vyděděním odnímá zůstavitel nepominutelnému dědici jeho právo na povinný díl zcela nebo jen z části

» pokud vyděděný potomek s vyděděním nesouhlasí, může podat žalobu k soudu, lhůtu k podání žaloby určí notář, tato lhůta nesmí být kratší než 2 měsíce

Zůstavitel může vydědit nepominutelného dědice, který:

» mu neposkytl potřebnou pomoc v nouzi

» o zůstavitele neprojevuje opravdový zájem, jaký by projevoval měl

» byl odsouzen pro trestný čin spáchaný za okolností svědčících o jeho zvrhlé povaze nebo trvale vede nezřízený život

» zůstavitel může vydědit i nepominutelného dědice, který je tak zadlužen nebo si počiná tak mamotratně, že tu je obava, že se pro jeho potomky nezachová povinný díl

» učinit to však může jen tak, že tento jeho povinný díl zůstavá dětem tohoto nepominutelného dědice, popřípadě, není-li jich, jejich potomkům

» nevyslovil-li zůstavitel důvod vydědění, má nepominutelný dědic právo na povinný díl, leďaže se proti němu prokáže zákonný důvod vydědění

Odpovědnost dědiců za dluhy zůstavitele

» dědici hradí dluhy zůstavitele v plné výši i nad rozsah nabytého dědictví, tedy i ze svého výlučného majetku

» ochranou je včasné zřeknutí se, odmítnutí dědictví nebo uplatnění výhrady soupisu pozůstalosti